

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

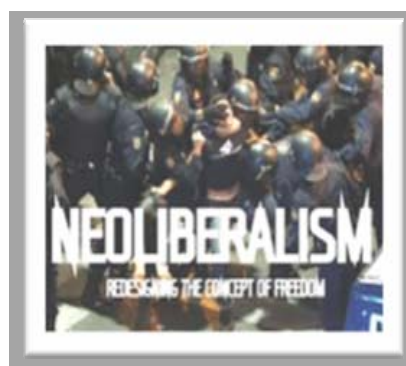
afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

سحر صبا
۰۸ جون ۲۰۱۹

نئولیبرالیسم و خصوصی سازیها-۲

به ادامه گذشته:

از مشخصه های قراردادهای موقت کار که تماماً به ضرر کارگران است، از یک طرف دست کارفرما را برای اخراج باز می گذارد و از سوی دیگر مستقیماً به ارزان سازی نیروی کار، تعرض به معیشت کارگران، گروگان گیری شغلی و هراس از اخراج شدن دامن می زند و از سوی دیگر کارگران به علت عدم ایمنی در کار خود، امکان همبستگی و اتحاد و اعتراض و سازمان یافتن را از دست می دهند. البته طرح قراردادهای موقت تنها به شرکت نفت ختم نشد، طبق آخرین آمار بالای ۹۰ درصد کارگران از بخش صنایع مهم گرفته تا بخشهای خدماتی را در بر می گیرد!

با استبدای که حکومت سرمایه جمهوری اسلامی چهار دهه است بر جامعه ایران و به ویژه جنبش کارگری حاکم نموده است، کارگران برای متشکل شدن و ایجاد تشکلهای خود با سرکوب، اخراج، دستگیری و زندان روبه رو بوده اند. اما با تمام این سرکوبها دست به اعتراض و اعتصاب و ایجاد تشکلهایشان به اشکال مختلف زده اند. با طرح مطالبات و خواستههای خود از جمله: ایجاد تشکلهای مستقل، افزایش حداقل دستمزد، لغو قراردادهای موقت و سفید امضاء، حقوق بازنشستگی، لغو کار برای کودکان، آزادی فعالان کارگری زندانی و تمامی زندانیان سیاسی و مبارزه علیه خصوصی سازیها که امروز بیش از هر زمان دیگر جزء مطالبات محوری طبقه کارگر ایران است به مبارزه برخاسته اند. در دوره های گذشته کارگران پل آکریل اصفهان و سنگ معدن بافق یزد از پیشنانازان مبارزه علیه طرح ارتجاعی خصوصی سازیها بودند. کارگران سنگ معدن بافق علیه خصوصی سازیها و فروش معدن به بخش خصوصی رژیم را وادار به عقب نشینی نمودند. این اعتصاب هر چند پایان کار نبود اما دستاوردهای گرانبها و با ارزشی برای طبقه

کارگر ایران و کارگران معدن سنگ آهن بافق به همراه داشت. این حرکت مهم و تاریخی توجه بخش‌هایی از جنبش کارگری ایران را به طرح خصوصی سازیها و عواقب ناشی از آن جلب نمود. در سال گذشته اعتصاب با شکوه کارگران نیشکر هفت تپه، لغو خصوصی سازی را به عنوان یکی از مطالبات اصلی خود مطرح نمودند و با برپائی شوراهای خود و اداره کارخانه از طریق شورائی و با اتکاء به نیروی کارگران بر طرح خصوصی سازیها خط بطلان کشیدند. اکنون مبارزه علیه خصوصی سازیها نه تنها شعار محوری جنبش کارگری بلکه جنبش معلمان هم است، که در مبارزات هر روزه در سطح جامعه مطرح می شود.

بخش وسیعی از طبقه کارگر ایران به طور عینی عواقب شوم این خصوصی سازیها را در زندگی روزمره خود تجربه کرده اند و لطامت سنگینی که در قیل آن متحمل شده اند، تاوان آن را با فقر و فلاکت و بیکاری هر بیشتر می پردازند. آنچه در شرایط فعلی ایران در رابطه با خصوصی سازیها اتفاق افتاده و می افتد، به این شکل است، امکان سرمایه گذاری سرمایه های خارجی در ایران به علت عدم ثبات اقتصادی تقلیل یافته است. اما آنچه شاهد آن هستیم، خصوصی سازی صنایع مهم از طریق سرمایه های داخلی و سرمایه دارانی که اکثریت آنها جزء باند‌های مافیائی سپاه و دولت رانت خوار جمهوری اسلامی هستند به قیمت نازل معامله می شود.

"افشای "ابعاد جدید در خصوصی سازیها" توسط احمد علیرضا بیگی نماینده مجلس، خبر از خصوصی سازی از فروش کارخانه ۱۰ هزار میلیارد تومانی به قیمت ۷۰ میلیارد تومان کارخانه هپکو به یک بی سواد و نقش آفرینی وزیر دولت اصلاحات خبر می دهد. خصوصاً قیمت فروش برخی شرکتها و کارخانجات بزرگ که برخی از آنها جزو صنایع مادر کشوراند، به نقطه حساسی رسیده است.

ایشان در مصاحبه با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم، با تشریح برخی از جزئیات این واگذاریها که در طول تقریباً یک دهه رخ داده، به عنوان یک سناریوی طراحی شده از آن یاد کرده است. او در این مصاحبه با تأکید بر این که در اغلب این موارد، واگذارکنندگان این شرکتها و صنایع، در ابتداء آنها را به ورشکستگی و ضرردهی رسانده و سپس با قیمت پائین به افراد فاقد صلاحیت فروخته‌اند می گوید: در موارد متعددی از این واگذاریها، خریدار و فروشنده یا حتی ارزیاب قیمت و خریدار یک نفر بوده‌اند.

او مدعی است: از ابتدای ماجرای خصوصی سازی در کشور، ۸۸ میلیارد دلار از سرمایه‌های این مملکت در قالب خصوصی سازی به فروش رسیده است؛ یعنی با حساب امروز معادل سه برابر بودجه یک سال کشور! خب باید معلوم شود این درآمدها کجا هزینه شده و چه گشایشی برای اقتصاد کشورمان و تقویت بخش خصوصی به وجود آورده است؟ علیرضا بیگی ادامه می‌دهد: گاهی این واحدها را به خودشان یا کسانی که از طرف آنها وارد معامله شدند فروختند و مواردی از این دست که نمونه‌های بسیاری هم در این موارد وجود دارد. او پرده از جزئیات خصوصی سازی یکی از صنایع مهم ماشین سازی تبریز توسط سازمان خصوصی سازی و فروش ماشین سازی ۱۰ هزار میلیارد تومانی به قیمت ۷۰ میلیارد تومان بر می دارد. او می گوید: لذا با یک برنامه حساب شده، همین کارخانه ماشین سازی را به حد ورشکستگی می رسانند و بعدش این کارخانه منحصر به فرد را به کسی می‌فروشند که ۴ کلاس سواد هم ندارد بلکه یک اخلاک‌گر ارزی است؛ فردی که طی سال‌های ۹۴ تا ۹۷، قریب به نیم میلیارد دلار ارز دولتی دریافت کرده و از محل درآمد مابه التفاوت ارز دولتی و آزاد، پول خرید ماشین‌سازی تبریز را به دست آورده است. جالب اینجاست که حالا مشخص شده این فرد با خریدار شرکت هفت تپه هم مرتبط است؛ دو جوان ۳۰ ساله‌ای که دارای سابقه جعل و دسیسه هستند و از محل تقلب و جعل و رشوه، بیش از یک میلیارد دلار ارز دولتی دریافت کرده‌اند و با خریدار ماشین‌سازی، در ارتباط بوده‌اند و به نوعی ارتباط سازمان‌یافته با یک دیگر داشتند. نکته جالب دیگر این است که همه

این افراد یک نقطه ارتباط دیگر در بانک مرکزی داشته‌اند که چنین پول‌هایی را دریافت کرده بودند و سرمایه‌های قابل توجهی را به جیب زدند..

علیرضا بیگی در ادامه سخنانش و اعتراض به این شیوه از فروش کارخانه می‌گوید، معلوم شده این شرکت را به نیابت از صندوق بازنشستگی فولاد فروخته‌اند که دولت برای حل مشکل این صندوق در پرداخت حقوق بازنشستگان فولاد، ماشین‌سازی را به صورت صوری واگذار کرده است. در جریان واگذاری این شرکت منحصر به فرد که ۵ هزار میلیارد تومان ارزش زمین آن بدون تأسیسات بوده و ۵ هزار میلیارد تومان هم ارزش ماشین‌آلات آن بوده و در شرایط فعلی تحریم که دیگر نمی‌توان این ماشین‌آلات را وارد کشور کرد، قیمت گذاری روی این ماشین‌آلات ممکن نیست، قیمت کارشناسی را ۱۷۰۰ میلیارد تومان اعلام کردند و جالب تر این که از این رقم، تنها ۷۰ میلیارد تومان پرداخت شد؛ یعنی کل مبلغی که بین خریدار و فروشنده رد و بدل شده تنها ۷۰ میلیارد تومان بوده است.

او با اشاره به قیمت گذاری و نحوه فروش نیشکر هفت تپه نیز خاطر نشان کرد: خریدار نیشکر هفت تپه، یک صنعت ۲۰۰۰ میلیارد تومانی را به قیمت ۲۲۶ میلیارد تومان خریداری می‌کند که از این مبلغ هم فقط ۱۰ میلیارد تومان را پرداخت می‌کند. او ادامه می‌دهد: خریدار مجتمع گوشت اردبیل، فردی بوده که در سال ۸۴ رئیس سازمان خصوصی سازی وزارت اقتصاد و دارائی بوده؛ این فرد ۳ ماه قبل از این که از این سمت کنار گذاشته شود، ترتیب فروش مجتمع گوشت اردبیل را می‌دهد و یک ماه بعد از کنار گذاشته شدنش از این سمت، این مجتمع را خریداری می‌کند. او در ادامه قصدش بر این بوده در یک فرصت زمانی ۱۲-۱۳ ساله از این واحد کوچکتر به کل مجتمع کشت و صنعت مغان برسند و آن را تصرف کنند.

او همچنین با اشاره به واگذاری هپکو و اتفاقاتی که در حین واگذاری این شرکت رخ داده بود اظهار کرد: زمانی، صنعت منحصر به فردی مثل هپکو، تأمین کننده اصلی ماشین‌آلات راهسازی کشور بود؛ این مجتمع بزرگ در سال ۸۳ به اقوام یکی از وزرای وقت واگذار می‌شود و آقای وزیر یکی از اعضای هیأت مدیره هپکو می‌شود و مبالغ قابل توجهی وام در اختیار صنعت ماشین‌آلات راهسازی هپکو قرار می‌گیرد؛ با گذشت زمان و با وارد کردن ماشین‌آلات راهسازی مستعمل، عملاً هپکو از نظر تولید بازدهی اش را از دست داده و نهایتاً این صنعت منحصر به فرد با قیمت ۱۰ میلیون تومان به یک شکلات فروش فروخته و واگذار می‌شود.

بیگی با اشاره به تخلفاتی مثل واگذاری شرکت‌ها در حالی که ارزیاب یا فروشنده، در نقش خریدار هم به معاملات وارد شده‌اند گفت: نیروگاه اصفهان هم به یکی از اقوام یکی از مسؤولان وقت وزارت نیرو فروخته می‌شود که امروز یکی از مسؤولان ارشد وزرات نفت است؛ این واگذاری در حالی انجام شده که فردی که نیروگاه اصفهان را قیمت گذاری کرده و کارشناس قیمت گذاری برای واگذاری این نیروگاه بوده امروز از مدیران آن مجموعه است. شما نگاه کنید متأسفانه موارد متعددی وجود دارد که ارزیاب و کارشناس قیمت گذاری همان خریدار بوده، یا فروشنده، همان خریدار بوده است. همه مبالغی که از بابت این معامله پرداخت شده، همان روز از یک بانک، وام گرفته شده و در وجه خصوصی سازی واریز شده است؛ این یعنی عملاً خریدار این نیروگاه سرمایه ای از خود بابت این خرید، نداشته است. نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر تکرار الگویی خاص در نحوه واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی گفت: تقریباً واگذاری این شرکت‌ها از یک مدل و الگو تبعیت می‌کنند؛ یعنی در ابتداء همه این شرکت‌ها ورشکسته شده و به زمین زده شدند و بعد، به فروش رسیده‌اند. وی ادامه داد: شرکت به پسرعموی فلان آقا واگذار شده یا به کسی واگذار شده که مسؤول بوده و در هیأت مدیره هم عضویت داشته و مواردی از این دست که کاملاً مشخص است و به هیچ وجه پیچیده هم نبوده و نیست.

وی در پایان خاطر نشان کرد: این صحبت‌ها اسباب دل‌سردی مردم است ولی ما مصمیم کسانی را که با قبیله‌گرایی سیاسی چنین جنایت‌هایی را در حق مردم مرتکب شده‌اند، پای میز محاکمه بکشانیم. یک کار سنگین حقوقی نیاز است تا این پول‌ها و سرمایه‌ها به بیت‌المال برگردد."

طبقه کارگر ایران در رابطه با خصوصی‌سازیها مستقیم با مافیائی حکومتی روبه‌رواست که با به جیب زدن سرمایه‌های نجومی از دسترنج کارگران و زحمتکشان تحت حمایت نیروهای سرکوبگر سپاه شمشیر را از رو به روی طبقه کارگر و زحمتکشان بسته‌اند. جمهوری اسلامی با بهانه قرار دادن تحریمها، طبقه کارگر و اکثریت زحمتکشان جامعه را به ریاضت‌کشی و فقر و فلاکت کشانده، اما از طرف دیگر همین تحریمها دست دلان حکومتی را باز گذاشته، که با اجرای طرح خصوصی‌سازیها و فروختن صنایع دولتی به قیمت ارزان به عده‌ای از عوامل حکومتی، معامله را با کسب سودهای کلان به پایان برسانند. آنچه در این ماجرا نصیب کارگر می‌شود، بیکاری گسترده، فقر و فلاکت است. کارگرانی که هم شانس کاری دارند ناچاراند با دستمزدهای چندین برابر زیر خط فقر، تورم و گرانی لجام گسیخته، که شرایط معیشتی را بس دشوار و فاصله طبقاتی را عمیقتر نموده‌است، دست و پنجه نرم کنند.

در سطح جهانی اجرای طرحهای نئولیبرالیسم و خصوصی‌سازیها، با بیکاری، فقر و گرسنگی، تقلیل خدمات اجتماعی و شکاف طبقاتی بین طبقات دارا و ندار همراه بوده، و کماکان با شروع بحران سال ۲۰۰۸ شدت یافته‌است. در سطح جهانی ما شاهد حرکت‌هایی علیه خصوصی‌سازیها این طرح ارتجاعی و خانمان سوز هستیم، که عمده‌ترین این حرکتها اعتصاب و اعتراض جلیقه‌های زرد در فرانسه می‌باشد، که تا حدودی طبقه کارگر جهانی و زحمتکشان را به خواستها و مطالبات این حرکت توجه داده‌است. بنا به تجربه تاریخی چند دهه، اجرای سیاست خصوصی‌سازیها به ویژه در کشورهای در حال توسعه منجر به بیکاری، تشدید فقر توده‌های زحمتکش، محرومیت طبقات کم‌درآمدتر از آموزش و پرورش، بهداشت و درمان و سایر خدمات عمومی، افزایش فاصله طبقاتی، کاهش ارزش پول ملی این کشورها، واردات بی حساب و کتاب، ورشکستگی و ویرانی تولیدات داخلی، گسترش دلال بازی و رانت خواری مالی و تشدید وابستگی کشورهای در حال توسعه به کشورهای ثروتمند و بزرگ سرمایه‌داری شده‌است.

حذف یارانه‌ها یکی از محورهای اصلی این خصوصی‌سازیها و تعدیل‌های ساختاری است. یکی از سیاستهای حذف یارانه‌ها "آزاد سازی" قیمت‌ها می‌باشد. تا سرمایه‌داران بتوانند با دست و بال بازر قیمت‌های اجناس را بالا برده و هیچ کنترولی بر بازار موجود نباشد. تا جایی که "دست نامرئی بازار" خود بهترین تنظیم‌کننده باشد.

دولت روحانی در ابتدای کار با سیاست سازشکارانه‌ای که با کشورهای امپریالیستی از خود نشان داد، تلاش نمود این زمینه و امکان را برای سرمایه‌داری جهانی فراهم آورد تا خصوصی‌سازیها در ایران و در سطح صنایع بزرگ هر چه سریعتر اجراء شود. هدف دولت یازدهم فروش صنایع به بخش سرمایه‌های خصوصی و سرمایه‌داران خارجی بود، که با واگذاری نیروی کار ارزان کارگر ایرانی به سرمایه‌داران خارجی بالاترین درصد سوددهی را نصیب سرمایه‌های آنها بنمایند. اما امروز به علت بحرانی که رژیم با آن روبه‌رو است، از سوی دیگر سقوط ارزش ریال در مقابل ارز خارجی، سبب بی‌ثباتی وضعیت اقتصادی ایران شده، که امر سرمایه‌گذارهای خارجی در اجرای خصوصی‌سازیها را تا حدود زیادی با مشکل مواجه نموده‌است. در عوض خصوصی‌سازیها در دست دلان و رانت خوارهای داخلی قرار گرفته، که تا کنون بخش‌هایی از این طرح عملی شده، و نتایجی که عاید کارگران و زحمتکشان شده، خانه‌خرابی و فلاکت، تقسیم صنایع بزرگ به واحدهای کوچکتر که سبب پراکندگی و عدم اتحاد و متشکل شدن کارگران شده، فقدان بیمه بیکاری و ناامنی شغلی و عدم ایمنی محیط کار بوده‌است.

در پی این تجارب است که کارگران بخشهایی از صنایع بزرگ ایران از جمله "پل آکریل اصفهان، چادر ملو و سنگ معدن بافق" طی چند سال گذشته دست به یک حرکت جدی علیه خصوصی سازیها زدند. در ادامه آن کارگران نیشکر هفت تپه با جدیت به افشای این طرح خصوصی سازیها پرداخته و آلترناتیو کنترل شورائی، که با برپائی شوراها همراه بود ارائه دادند. امروز که لغو خصوصی سازیها به یک شعار محوری طبقه کارگر ایران تبدیل شده، و بسیاری از کارگران از عواقب شوم این طرح مطلع شده اند، یک اتحاد و همبستگی و مبارزه سراسری را در دستور کار طبقه کارگر در ادامه همان حرکت موفق و طبقاتی کارگران نیشکر هفت تپه، در سال گذشته و کارگران بافق و آکریل اصفهان در سالهای پیشتر علیه این سیاستهای ضد کارگری دولت و دلایان داخلی که از بابت این خصوصی سازیها، سرمایه های نجومی به جیب می زنند را می گذارد و تنها راه برون رفت از این وضعیت فلاکت بار این است، باید به مزدوران نظام سرمایه جمهوری اسلامی نشان داد که با اتحاد و همبستگی کارگری و افشای طرحهای خصوصی سازی دشمن یارای مقاومت در اجرای این سیاستهای ضد کارگری را نخواهد داشت.

می ۲۰۱۹

منابع:

ویکی پدیا، دانشنامه آزاد

- دیوید هاروی (۱۳۸۶) تاریخچه مختصر نئولیبرالیسم، برگردان: منوچهر عبدالله زاده

ویکی پدیا، دانشنامه آزاد

سرمقاله هفته نامه گلوبال مارکتز در مورد نظام برتون وودز و ناکارائی های آن